СОВЕТ КАНАШСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫҢ КАНАШ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ КАРАР

16.03.2017 д. Канаш №20-89

Югары Ослан муниципаль районының Канаш авыл җирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Канаш авыл җирлеге башлыгы Н.Н.Вальков мәгълүматын тыңлап, Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл җирлеге советы, гамәлдәге кануннарның үзгәрүенә бәйле рәвештә, «Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Канаш авыл җирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» карар проекты эшләнде, ул җирлек Советы тарафыннан хупланды, Җирлек җирлегенең мәгълүмат стендларында һәм Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында халыкка җиткерелде һәм җирлек халкы белән гавами тыңлауларда фикер алышуның барлык кирәкле процедураларын узды, дип билгели.

Югарыда бәян ителгәннәрдән чыгып, шулай ук «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары һәм 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 19, 88-90 статьялары, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл җирлеге Уставының 19, 88-90 статьялары нигезендә

Югары Ослан муниципаль районының
Канаш авыл җирлеге Советы
карар итте:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Канаш авыл җирлеге Уставына 1 нче кушымта нигезендә үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә.
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Канаш авыл җирлеге Уставының яңа редакциясен расларга (2 нче кушымта).
3. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен җибәрергә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Югары Ослан муниципаль районының Канаш авыл җирлеге Советының социаль-икътисадый, законлылык һәм хокук тәртибе буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Канаш авыл җирлеге башлыгы Н.Н.Вальков

Канаш авыл җирлеге Советының
2017 елның 16 мартындагы №
20-89 карарына
1 нче кушымта

Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл җирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр

Югары Ослан муниципаль районының Канаш авыл җирлеге Уставына түбәндәге эчтәлекле үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертергә:
Уставның 7.1 статьясындагы 1 пунктын түбәндәге эчтәлекле 14 пункт өстәргә:
«14) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру»;
Уставның 19 статьяның 3 пунктындагы 1 пунктчасын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«1) Җирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы конституциясе яисә законнары нигезләмәләрен әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелү очракларыннан тыш»;
3.Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл җирлеге Уставының 43 статьясындагы 4 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«4) әлеге Устав, җирлек Советы кабул иткән норматив хокукый актларга билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару һәм халыкка җиткерүне тәэмин итә, шулай ук җирлек Советының утырышлар беркетмәләренә имза сала».
Уставның 48 статьясындагы 7 пунктын түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:
“Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында” 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыра;
5. Җирлек Уставының 67 статьясын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«67 статья. Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару, халыкка җиткерү һәм аларның үз көчләренә керү тәртибе.
1. Җирлек Советы карарлары, әгәр карар үз карары белән башкасы билгеләнмәгән булса, кабул ителгән көннән соң 10 көн узгач үз көченә керә.
Салымнар һәм җыемнар турында Җирлекнең хокукый актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.
Җирлек Уставын кабул итү яисә әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карарлары федераль законда, әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.
2. Җирлек башлыгының, Башкарма комитетның хокукый актлары, әгәр актлар үзләре тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аларга кул куйган көннән үз көченә керә.
3. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль хокукый актлар аларны рәсми бастырып чыгарганнан һәм халыкка җиткергәннән соң үз көченә керә.
4.Һәр муниципаль хокукый актта аның реквизитлары: исеме, аңа имза салу датасы (Җирлек Советы тарафыннан кабул ителгән хокукый актлар өчен - шулай ук аны

Җирлек Советы кабул иткән дата), теркәү номеры, хокукый актны имзалаган вазыйфаи зат исеме булырга тиеш.
5. Җирлек бюджеты турында, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында, аны юкка чыгару турында һәм аның гамәлдә булуын туктатып тору турында, җирле салымнар һәм җыемнар билгеләү турында карар, шулай ук җирлек Советы, Башлык җирлек Башкарма комитеты кабул иткән башка норматив хокукый актлар, федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукый актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, аларны кабул иткән көннән алып җиде көн эчендә рәсми басылып чыгарга һәм халыкка җиткерелергә тиеш.
6. Шулай ук җирле референдумны билгеләү турында норматив булмаган хокукый актлар да җирлек чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору, Җирлек башлыгын сайлау, җирлек бюджетының үтәлеше турында хисап һәм законнар нигезендә башка актлар һичшиксез рәсми бастырып чыгарылырга һәм халыкка игълан ителергә тиеш.
7. Законнар яисә әлеге Устав нигезендә рәсми бастырып чыгару һәм халыкка игълан итү мәҗбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукый актлар, аларны чыгарган органнар яисә җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары карары буенча бастырып чыгарылырга яисә халыкка җиткерелергә мөмкин.
8. Басып чыгарганда һәм халыкка җиткергәндә муниципаль хокукый акт реквизитлары, “Волжская Новь” район газетасының чыгу датасы, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштыру датасы, авыл җирлегенең мәгълүмат стендларында урнашу датасы күрсәтелә.
9. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны рәсми бастырып чыгару аларның «Волжская новь» район газетасында тулы текстын бастырып чыгару яисә аларның тулы текстын Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.
Өстәмә муниципаль норматив хокукый актлар Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин.
10. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны халыкка җиткерү аларның тулы текстын җирлекнең торак пунктлары территориясендә мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән аларны гомуми мәгълүматларга җиткерүдән гыйбарәт. Күрсәтелгән мәгълүмат стендлары, аларның урнашу урыннары җирлек советы тарафыннан раслана һәм җирлектә яшәүчеләрнең норматив һәм башка хокукый актлары тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актлар күрсәтелгән мәгълүмат стендларында аларны урнаштыру датасыннан 30 көн эчендә булырга тиеш».
88 статьяның 3 пунктының икенче җөмләсен түбәндәге редакциядә бәян итәргә: «Җирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук җирлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелгән очракта гражданнарның фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару, исәпкә алу тәртибен игълан итү таләп ителми”.

Совет рәисе,
Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Канаш авыл җирлеге башлыгы Н.Н.Вальков

Канаш авыл җирлеге Советының
2017 елның 16 мартындагы №
20-89 карарына
2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы
Канаш авыл җирлеге Уставы статьяларының яңа редакциясе

Статья 7.1. Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә җирле үзидарә органнары хокуклары.
Җирле үзидарә органнары Җирлек түбәндәгеләргә хокуклы:
1). җирлек музейларын төзү;
2). Үз көчен югалтты;
җирлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу;
4). Опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;
5). Җирлек территориясендә җирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;
6). Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм күрсәтү һәм җирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру.
7). Җирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;
7.1.) муниципаль янгын сагы булдыру;
8). туризмны үстерү өчен шартлар тудыру.»;
9) кеше хокукларын тәэмин итүгә җәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәҗбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче иҗтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;
10) инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия иҗтимагый берләшмәләре тарафыннан оешмалар тарафыннан төзелгән "Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында" 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә ярдәм күрсәтү;
11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданнарга торак урыннары бирү;
12) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыру;
13) җирлек территориясендә яшәүче хуҗасыз йорт хайваннарын аулау һәм асрау чараларын гамәлгә ашыру.
14) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;
Җирле үзидарә органнары әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләрне хәл итәргә, башка дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга (ул «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә аларга тапшырылмаган) хокуклы, әгәр бу федераль законнарда каралган булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте

органнары компетенцияләреннән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан тыш, җирле бюджетлар керемнәре исәбенә кертелмәгән һәм түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре кергән башка мәсьәләләрне хәл итәргә хокуклы.

Статья 19. Ачык тыңлаулар

1. Халык катнашында җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу өчен Җирлек советы, Җирлек башлыгы тарафыннан гавами тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Халык тыңлаулары җирлек халкы, җирлек советы яки Җирлек башлыгы инициативасы буенча уздырыла.

Халык яки Җирлек Советы инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар Җирлек советы тарафыннан билгеләнә, ә Җирлек Башлыгы инициативасы буенча - Җирлек Башлыгы инициативасы белән.

3. Халык тыңлауларына түбәндәгеләр чыгарылырга тиеш:

1) Җирлек уставы проекты, шулай ук әлеге уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, муниципаль берәмлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы конституциясе яисә законнары нигезләмәләрен әлеге уставны әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелү очракларыннан тыш»;

2) Җирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) җирлекне үстерү планнары һәм программалары проектлары, җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектлары, территорияләрне планлаштыру проектлары һәм территорияләрне ызанлау проектлары, территорияләрне төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, шулай ук җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү мәсьәләләре, рөхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылу, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү мәсьәләләре. Җир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән бер төрен җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару буенча расланган кагыйдәләр булмаганда башка шундый файдаланудагы төргә үзгәртү мәсьәләләре;

4) Җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре;

5) җирле салымнар һәм җыемнар билгеләү мәсьәләләре.

4. Гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар гамәлдәге законнарда билгеләнгән срокларда кабул ителергә тиеш.

5. Аларны үткәрү вакытын һәм урынын күрсәтеп, гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар һәм гавами тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль хокукый акт проекты гамәлдәге законнарда билгеләнгән срокларда халыкка җиткерелергә тиеш.

6. Гавами тыңлаулар уздыру турында карар игълан ителгән көннән һәм халыкны үткәрү көненә кадәр Җирлек башлыгы халыкка гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, шул исәптән муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларына чыгарылучы проектка төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр җибәрергә хокуклы. Җирлек башлыгы кергән тәкъдимнәрне һәм кисәтүләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр ачык тыңлауларда катнашучыларга җиткерелә.

7.Халык алдында тыңлаулар гамәлдәге кануннарда билгеләнгән срокларда уздырыла. Халык тыңлаулары белгечләр, экспертлар, кызыксынган затлар чакыруы

белән уздырыла. Халык тыңлауларында Җирлектә яшәүче һәркем катнашырга хокуклы.

8.Гавами тыңлаулар уздыру йомгаклары буенча җирле үзидарә органнары һәм җирлекнең вазыйфаи затлары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә, аларның компетенцияләренә муниципаль хокукый акт проектын гавами тыңлауларга чыгару кертелгән.

9.Гавами тыңлаулар нәтиҗәләре гамәлдәге кануннарда билгеләнгән срокларда халыкка җиткерелергә тиеш.

10.Гавами тыңлауларны оештыру һәм уздыру тәртибе Җирлек Советы тарафыннан раслана торган гавами тыңлаулар турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

Статья 43. Җирлек башлыгының вәкаләтләре

Җирлек башлыгы:

1) җирлек башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә, ышанычнамәсез рәвештә Җирлек исеменнән эш итә; Җирлек исеменнән дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары, оешмалар һәм гражданнар белән шартнамәләр һәм килешүләр төзи;

2) Җирлек Советы эшен оештыра, Җирлек Советы утырышларын җыя һәм аларда рәислек итә;

3) җирлекнең башкарма комитеты эшчәнлегенә бердәм башлангыч принципларында җитәкчелек итә һәм үз компетенциясенә керә торган вәкаләтләрнең башкарма комитеты тарафыннан үтәлүе өчен шәхси җаваплылык тота;

4) әлеге Устав, Җирлек Советы кабул иткән норматив хокукый актларны билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару һәм халыкка җиткерүне тәэмин итә, шулай ук Җирлек Советының утырышлар беркетмәләренә имза сала».

5) Җирлек Советы һәм Җирлек Башкарма комитеты эшендә җәмәгатьчелек фикерен хәбәрдарлыгын һәм исәпкә алуны тәэмин итү чараларын күрә; халыкка Җирлек Советы һәм Башкарма комитеты эшчәнлеге турында даими мәгълүмат бирә;

6) җирлекнең җирле үзидарә органнары тарафыннан гражданнарны кабул итүне оештыра, атнага кимендә бер тапкыр гражданнарны шәхси кабул итә, гражданнарның тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикаятьләрен карый, алар буенча карарлар кабул итә;

7) Җирлек акчаларына, шул исәптән Җирлек Советының эшчәнлеген тәэмин итүгә һәм аның эшчәнлеген тәэмин итүгә акчалар белән, расланган бюджетка туры китереп, банк учреждениеләрендәге Җирлек бюджет һәм башка счетларын ача һәм каплый;

8) закон һәм әлеге Устав нигезендә гражданнарның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру буенча Халыклар Советының хокукый актын кабул итүне оештыра;

9) Җирлек Советы каравына Җирлек бюджеты проектларын һәм аның үтәлеше турындагы хисапларны тапшыра;

10) Җирлек Советы каравына Җирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәлеше турындагы хисапларны тапшыра;

11) Җәмәгать Советы раславына башкарма комитет структурасы проектын кертә, хезмәткәрләр санының иң чик структурасы һәм хезмәткә түләү фонды билгеләгән структура нигезендә Җирлек Башкарма комитетының штат расписаниесен раслый;

12) Вазыйфага билгеләнеп куя һәм муниципаль хезмәткәрләрне һәм башкарма комитетның башка хезмәткәрләрен вазыйфаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген тикшереп тора, кызыксындыру һәм дисциплинар җаваплылык чараларын күрә;

13) җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен Җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла һәм (яисә) аны гамәлгә ашыруны тәэмин итә, аларны үтәү өчен шәхси җаваплылык тота; тиешле законнар нигезендә һәм гамәлгә ашырыла, тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча хокукый актлар чыгара;
Елына кимендә бер тапкыр яисә Җирлек Советы таләбе буенча Җирлек Советы үзенең эшчәнлеге һәм эшчәнлеге турында хисап тапшыра;
15) дәүләт һәм башка органнардагы Җирлек мәнфәгатьләрен тәэмин итү һәм яклау чараларын күрә, Җирлек исеменнән судка гариза бирә, ышанычнамәләр тапшыра;
16) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль берәмлекләр башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге Устав тарафыннан кертелгән башка вәкаләтләрне, Җирлек Башлыгы компетенциясенә Җирлек Советы карарлары белән гамәлгә ашыра.
Җирлек башлыгы "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрне һәм тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш.

Статья 48. Башкарма комитет вәкаләтләре

Башкарма комитет:
1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:
- Җирлек бюджеты проектын, Халыкны комплекслы социаль-икътисадый үстерү планнары һәм программалары проектларын эшли;
- җирлекнең бюджетын үтәүне тәэмин итә, җирлекнең социаль-икътисадый комплекслы үсеш планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;
- Җирлек бюджетының үтәлеше турында хисап, җирлекнең социаль-икътисадый комплекслы үсеше планнарының һәм программаларының үтәлеше турында хисаплар әзерли;
- Җирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын чагылдыра торган статистик күрсәткечләрне җыюны оештыра, һәм күрсәтелгән дәүләт хакимияте органнарына законнарда билгеләнгән тәртиптә тапшыру;
2) җирлек территориясендә муниципаль милеккә идарә, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:
- Җирлек муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;
- Җирлек Советы карары белән билгеләнә торган очракларда муниципаль мөлкәтне читләштерү турында тәкъдимнәрне, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәрне Совет тарафыннан килештерүгә (раслауга) кертә;
- Җирлекнең икътисадый һәм социаль үсешендә муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзи; җирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;
- Җирлек советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль учреждениеләрне финанслауны тәэмин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның җитәкчеләрен биләгән вазыйфасыннан азат итә;
муниципаль заказны формалаштыра һәм урнаштыра; муниципаль заказның үтәлешен тикшереп тора; Җирлек төзекләндерү, халыкка коммуналь хезмәт күрсәтү, социаль

инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция җитештерү, халыкның көнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәт күрсәтү, халыкның көнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтыяҗларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәт күрсәтүләр буенча эшләр заказчысы булып тора, халыкның үз матди һәм финанс чараларын кулланып, башка эшләрне башкаруга заказчы булып тора;
3) территориаль планлаштыру, җирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:
- Җирлекнең генераль планы проектын һәм җирлекнең башка шәһәр төзелеше документациясе проектларын эшли һәм Совет раславына кертә, аларны гамәлгә ашыруны тәэмин итә;
-җирлек территориясендә урнашкан капиталь төзелеш объектларын төзегәндә, реконструкцияләгәндә, капиталь ремонтлаганда объектлар төзелешенә, аларны эксплуатациягә кертүгә рөхсәт бирә;
- муниципаль милектәге җирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны планлаштыра һәм оештыра;
- Җирлек җирләреннән файдалануга җир контролен гамәлгә ашыра;
- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның гамәлләре турында тиешле органнарга хәбәр итә;
- Җирлек территориясендә җирле әһәмияттәге дәвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны үстерүне һәм саклауны тәэмин итә;
4) төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә:
- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, җирлек территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;
- билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтаҗлар буларак гражданнарны исәпкә алуны алып бара;
- торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга күчерү турында билгеләнгән тәртиптә карар кабул итә, торак биналарны яңадан урнаштыруны һәм яңадан планлаштыруны килештерә, муниципаль торак фондының торак урыннарын билгеләнгән тәртиптә яшәү өчен яраксыз дип таный;
- җирлектә яшәүче һәм торак шартларын яхшыртуга мохтаҗ аз керемле гражданнарны, торак законнары нигезендә торак урыннары белән тәэмин итә,
-муниципаль торак фондыннан файдалануны һәм аны саклауны, әлеге фондның торак урыннарының билгеләнгән санитария һәм техник кагыйдәләргә һәм нормаларга, законнарның башка таләпләренә туры килүен тикшереп тора;
- җирлекнең торак пунктлары чикләрендә җирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген тәэмин итә, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген законнар нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;
- халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыра һәм муниципаль транспорт оешмаларын төзү яисә хосусый һәм башка транспорт предприятиеләре һәм оешмалары халкына транспорт хезмәте күрсәтүне шартнамәле башлангычларда җәлеп итү юлы белән халык чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыруны тәэмин итә;
- Җирлек территориясендә эшләүче җәмәгать транспортының маршрутларын, хәрәкәт графигын, тукталыш урыннарын раслый яисә килештерә;
- җәмәгать транспорты тукталышлары өчен бүлеп бирелгән урыннарны төзекләндерүне тәэмин итә;
- халыкны элемтә хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;

5) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:
-җирлек чикләрендә халыкны электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итүне, су чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэмин итүне оештыра;
- халыкны җәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;
- халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыруны тәэмин итә;
- мәдәният оешмаларының ялын оештыру һәм халыкны хезмәт күрсәтүләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;
- массакүләм физик культура һәм спорт җирлеге территориясендә үсеш өчен шартлар тәэмин итә, җирлек территориясендә спорт объектлары төзелешен стимуллаштыру чараларын күрә, муниципаль торак фонды йортлары янындагы территориядә спорт мәйданчыкларын төзүне һәм карап тотуны, башка муниципаль спорт корылмаларын төзүне һәм карап тотуны тәэмин итә,
- халыкның күпләп ял итүе һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыру өчен шартлар тудыра;
-ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;
энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны раслау һәм гамәлгә ашыру, җирлек чикләрендә муниципаль торак фонды тәшкил итә торган күпфатирлы йортларга энергетика тикшерүен үткәрүне оештыру һәм үткәрү, энергияне сак тоту турындагы һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыру турындагы законнарда каралган башка чараларны оештыру һәм үткәрү
6) төзекләндерү өлкәсендә:
- көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны җыюны һәм чыгаруны оештыра;
- Җирлек территориясен төзекләндерүне һәм яшелләндерүне, Җирлек торак пунктлар чикләрендә урнашкан урманнардан файдалануны һәм саклауны оештыруны тәэмин итә;
- торак пунктларда гражданнарның урамнарына, мәйданнарына һәм яшәү башка территорияләренә исемнәр бирүне, йортларның нумерациясен билгеләүне, урамнарны яктыртуны һәм урам исемнәре һәм йорт номерлары булган күрсәткечләр урнаштыруны тәэмин итә
7) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэмин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:
- җирлек территориясендә законнарның, дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә актларының үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэмин итә;
- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, җирле үзидарә органнарының һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаять бирә;
- Җирлек чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм алардан килгән зыяннарны бетерүдә катнаша;
- җирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәэмин итә;
- Җирлек территориясен һәм халкын табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклауны оештыра һәм гамәлгә ашыруны тәэмин итә; гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурсларның җирле резервларын булдыруны тәэмин итә;

-үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яисә килеп чыгу куркынычы турында вакытында хәбәр итүне һәм халыкка мәгълүмат бирүне тәэмин итә;
- Җирлек территориясендә һәлакәт-коткару хезмәтләренең эшчәнлеген тәэмин итә, тәэмин итә;
-җирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыруны тәэмин итә;
- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау буенча чараларны тормышка ашыруны тәэмин итә;
- җирлек чикләрендә урнашкан җирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәдәният ядкарьләрен) саклауны һәм саклауны гамәлгә ашыра;
- җирлекнең шушы халкына мохтаҗларга карата федераль закон нигезендә опека һәм попечительлек урнаштыруга ярдәм итә;
- муниципаль сайлауларны, җирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне әзерләүне һәм уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэмин итүне Җирлек чикләрен үзгәртү, Җирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне гамәлгә ашыра;
-җыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар үткәрүгә, спорт, тамаша кылу һәм башка массакүләм җәмәгать чараларын оештыруга бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;
- хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган чараларны гамәлгә ашыра;
8) җирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән:
- җирлекнең җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
-дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларының исәбен алып бара һәм алардан тиешенчә файдалануны тәэмин итә;
- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;
- җирлекнең җирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен, Җирлек Советы карарлары нигезендә өстәмә файдалануны тәэмин итә;
- җирле үзидарә органнары күрсәтелгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыру турында карар кабул ителгән очракта, җирлек федераль законнар нигезендә үзләренә тапшырылмаган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнаша;
9) башка вәкаләтләр:
- җирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәэмин итә;
- федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элемтәләрне үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашыра;
-Гражданнарны әлеге Уставның 7 статьясындагы 1 пунктының 8, 9, 15 һәм 19 бүлекләрендә каралган Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында күчергечләр өчен социаль әһәмияткә ия эшләрне (шул исәптән

дежурстволарны) ирекле нигездә башкаруга җәлеп итү турында карар кабул итә һәм аларны уздыруны оештыра.

Социаль әһәмияткә ия эшләргә махсус һөнәри әзерлек таләп ителми торган эшләр генә кертелергә мөмкин.

Социаль әһәмияткә ия эшләрне башкаруга хезмәткә сәләтле балигъ булган кешеләр җәлеп ителергә мөмкин Җирлек халкының төп эшеннән азат булган яки укудан азат булган вакыты өч айга бер тапкырдан да артмаска тиеш. Шул ук вакытта социаль әһәмиятле эшләрнең озынлыгы рәттән дүрт сәгатьтән артык була алмый;

-Җирлекнең җирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча башка вәкаләтләрне, законнарда, әлеге Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, Җирлек Советы, Җирлек башлыгы яисә җирле үзидарәнең башка органнары компетенциясенә җирлек Советы карарлары белән гамәлгә ашыра.

Статья 67. Муниципаль хокукый актларны бастырып чыгару, халыкка җиткерү һәм үз көченә керү тәртибе

1. Җирлек Советы карарлары, әгәр карар үз карары белән башкасы билгеләнмәгән булса, кабул ителгән көннән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Салымнар һәм җыемнар турында Җирлекнең хокукый актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

Җирлек Уставын кабул итү яисә әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Совет карарлары федераль законда, әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

2.Җирлек башлыгының, җирлек Башкарма комитетның хокукый актлары, әгәр актлар үзләре тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, имзалаган көннән үз көченә керә.

3. Кеше һәм граждан хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль хокукый актлар аларны рәсми бастырып чыгарганнан һәм халыкка җиткергәннән соң үз көченә керә.

4.Һәр муниципаль хокукый актта аның реквизитлары: исеме, аңа имза салу датасы (Җирлек Советы тарафыннан кабул ителгән хокукый актлар өчен - шулай ук аны Җирлек Советы кабул иткән дата), теркәү номеры, хокукый актны имзалаган вазыйфаи зат исеме булырга тиеш.

5. Җирлек бюджеты турында, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында, аны юкка чыгару турында һәм аның гамәлдә булуын туктатып тору турында, җирле салымнар һәм җыемнар билгеләү турында карар, шулай ук җирлек Советы, Башлык җирлек Башкарма комитеты кабул иткән башка норматив хокукый актлар, федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукый актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, аларны кабул иткән көннән алып җиде көн эчендә рәсми басылып чыгарга һәм халыкка җиткерелергә тиеш.

6. Шулай ук җирле референдумны билгеләү турында норматив булмаган хокукый актлар да җирлек чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору, Җирлек башлыгын сайлау, җирлек бюджетының үтәлеше турында хисап һәм законнар нигезендә башка актлар һичшиксез рәсми бастырып чыгарылырга һәм халыкка игълан ителергә тиеш.

7. Законнар яисә әлеге Устав нигезендә рәсми бастырып чыгару һәм халыкка игълан итү мәҗбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукый актлар, аларны чыгарган органнар яисә җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары карары буенча бастырып чыгарылырга яисә халыкка җиткерелергә мөмкин.

8. Басып чыгарганда һәм халыкка җиткергәндә муниципаль хокукый акт реквизитлары, “Волжская Новь” район газетасының чыгу датасы, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында урнаштыру датасы, авыл җирлегенең мәгълүмат стендларында урнашу датасы күрсәтелә.

9.Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны рәсми бастырып чыгару аларның «Волжская новь» район газетасында тулы текстын бастырып чыгару яисә аларның тулы текстын Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.
Өстәмә муниципаль норматив хокукый актлар Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин.
10.Муниципаль норматив һәм башка хокукый актларны халыкка җиткерү аларның тулы текстын җирлекнең торак пунктлары территориясендә мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән аларны гомуми мәгълүматларга җиткерүдән гыйбарәт. Күрсәтелгән мәгълүмат стендлары, аларның урнашу урыннары җирлек советы тарафыннан раслана һәм җирлектә яшәүчеләрнең норматив һәм башка хокукый актлары тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш. Муниципаль норматив һәм башка хокукый актлар күрсәтелгән мәгълүмат стендларында аларны урнаштыру датасыннан 30 көн эчендә булырга тиеш.

Статья 88. Җирлек Уставы проектын әзерләү, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү тәртибе

1.Җирлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Җирлек Советы карары проекты Җирлек советы депутатлары, территориаль иҗтимагый үзидарә органнары, гражданнарның инициативалы төркемнәре советына кертелергә мөмкин.
2. Җирлек Уставы проектын, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проектын әзерләү өчен җирлек Советы карары белән махсус комиссия төзелергә мөмкин. Әлеге комиссия эшендә катнашу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре, экспертлар чакырылырга мөмкин.
3 Җирлек проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында Җирлек Советы карары проекты, аларны карау көненә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча, Җирлек советы тарафыннан күрсәтелгән Устав проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибенең, җирлек Советының күрсәтелгән карары проектына карата, шулай ук гражданнарның аны фикер алышуда катнашу тәртибенең бер үк вакытта бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш. Җирлек уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук җирлек уставына Россия Федерациясе Конституциясе нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелгән очракта гражданнарның фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару, исәпкә алу тәртибен игълан итү таләп ителми.